

## **STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH**

Dokument opracowany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa Podstawa prawna: Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich i stanowi realizację obowiązku prawnego wdrożenia standardów ochrony małoletnich.

### **POSTANOWIENIA OGÓLNE**

1. Niniejsze standardy ochrony małoletnich stosuje się do:
  - osób zatrudnionych lub dopuszczonych do działalności z małoletnimi;
  - pracodawców i organizatorów działalności związanej z małoletnimi (warsztaty, edukacja, wypoczynek, opieka);
2. Standardy określają procedury postępowania w przypadku podejrzenia zagrożenia małoletniego oraz wymagania dotyczące weryfikacji osób pracujących z małoletnimi.

### **OBOWIAZKI INFORMACYJNE I WERYFIKACYJNE**

1. Organizator warsztatów zatrudniając lub wyznaczając pracownika do pracy z dziećmi dokonuje weryfikacji jego niekaralności w następujący sposób:
  - a) Sprawdza, czy dane pracownika nie zostały zamieszczone w Rejestrze Sprawców Przepędstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze. Pobiera od tej osoby informację o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, wart. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego [dotyczy obcokrajowców, którzy pobierają również stosowną informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa].
  - b) Pobiera od tej osoby oświadczenie o krajach zamieszkania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa [państwo obywatelstwa - dotyczy obcokrajowców], składane pod rygorem odpowiedzialności karnej. Za kraj zamieszkania uważa się kraj, w którym osoba przebywała dłużej niż 3 miesiące.
  - c) Pobiera od tej osoby informację o niekaralności pobraną z rejestrów karnych państw wskazanych w punkcie c.
  - d) W przypadku, gdy kraj o którym mowa w punkcie c. nie prowadzi rejestru karnego lub nie wydaje z niego informacji pobiera oświadczenie o niekaralności, składane pod rygorem odpowiedzialności karnej.
2. Weryfikacja niekaralności pracownika zatrudnionego do pracy z dziećmi ma miejsce jednokrotnie, tj. przed skierowaniem go do pracy z dziećmi i nie jest ponawiana, chyba że co innego wynika z przepisów prawa. Weryfikuje się także pracowników skierowanych do pracy z dziećmi po raz pierwszy od dnia wejścia w życie niniejszego dokumentu, nawet jak pozostają w stosunku pracy od dłuższego czasu.
3. Pozostałych pracowników pracodawcy nie weryfikuje się pod kątem niekaralności zaprzestępstwa przeciwko dzieciom, chyba że dany pracownik zostanie wyznaczony po raz pierwszy do pracy z dziećmi.

### **WYMAGANIA WOBEC PROWADZĄCEGO WARSZATY**

1. Prowadzący warsztaty plastyczne zobowiązuje się do:
  - posiadania aktualnej informacji z Krajowego Rejestru Karnego;
  - zapoznania się z procedurami zgłaszania podejrzeń o przestępstwa na tle seksualnym;
  - posiadania dostępu do informacji o lokalnych służbach i instytucjach zajmujących się ochroną małoletnich.
2. Dokumentacja weryfikacyjna - wymagane dokumenty:
  - oświadczenie o zapoznaniu się z niniejszymi standardami;
  - dokumentacja potwierdzająca wprowadzenie i przestrzeganie standardów ochrony małoletnich.

## **ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI INTERPERSONALNYCH**

1. Każde działanie realizowane przez organizatora warsztatów lub jego pracowników wobec dzieci powinno być kierowane najlepszym interesem dzieci.
2. Każde dziecko należy traktować z szacunkiem i cierpliwością, i zrozumieniem, że dzieci potrzebują czasu i uwagi, aby pojąć umiejętności konieczne do wykonywania pracy i czas potrzebny do opanowania nowych umiejętności może być różny dla każdego dziecka.
3. Nie wolno rejestrować wizerunku dzieci bez ich wiedzy i zgody, jak i zgody kierownictwa pracodawcy.
4. Nie wolno stosować wobec dzieci przemocy w żadnej formie.
5. Niedozwolone jest stosowanie zarówno przemocy fizycznej, jak też seksualnej (w tym przemocy związanej z dotykiem lub inną formą kontaktu fizycznego, przemocy słownej, przemocy rozumianej też jako żarty z podtekstem seksualnym lub komentowanie wyglądu lub ubioru dzieci w sposób seksualny, jak też przemocy związanej z użyciem środków porozumiewania się na odległość, rozumianej np. jako wysyłanie wiadomości lub zdjęć o charakterze seksualnym) i przemocy psychicznej (w szczególności nie jest dozwolone krzyczenie, poniżanie, wyzywanie, zawstydzanie, obmawianie lub inne zachowania świadczące o umniejszaniu lub wykluczeniu).
6. Dozwolone jest użycie krzyku wobec dziecka, gdy wymaga tego sytuacja związana z ostrzeżeniem dziecka przed niebezpieczeństwem.
7. Należy wysłuchać zdania dzieci w sprawach ich dotyczących i uwzględnić je w miarę możliwości organizacyjnych
8. Pracownikom jak i prowadzącemu warsztaty nie wolno angażować się w relacje seksualne lub romantyczne z małoletnimi, także gdy różnica wieku między pracownikiem a małoletnim jest niewielka.
9. Należy unikać faworyzowania dzieci.
10. Należy unikać niestosowanego kontaktu fizycznego z dziećmi (np. kontakt nieprzyzwoity, naruszający integralność cielesną, w tym brutalne zabawy fizyczne lub żarty tego typu).
11. Należy zwracać uwagę, czy dzieci pracują zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy i natychmiast reagować w przypadku wystąpienia nieprawidłowości.

## **ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI RÓWIEŚNICZYCH**

1. Dzieci uczestniczące w warsztatach zwracają się do rówieśników z życzliwością.
2. Dzieci mają prawo do wyrażenia własnego zdania, nawet innego niż zdanie innych rówieśników, a także prawo do niewiedzy i potrzeby wsparcia w wykonywaniu obowiązków w każdym czasie.
3. Wszelkie formy prześladowania rówieśników, w tym prześladowanie, obmawianie, ośmieszanie, obrażanie za pomocą aktywności w sieci internet są niedozwolone.
4. Nie jest dozwolone rejestrowanie wizerunku innych dzieci bez ich wiedzy i zgody, w szczególności w sytuacjach ośmieszających lub z innego powodu niekomfortowych.
5. W kontaktach z małoletnimi obowiązują następujące zasady:
  - transparentność działań – wszystkie działania podejmowane wobec dzieci są jawne i mogą być obserwowane przez inne osoby;
  - zasada dwóch osób dorosłych - w miarę możliwości zajęcia prowadzone są w obecności co najmniej dwóch osób dorosłych;
  - poszanowanie granic fizycznych
  - unikanie niepotrzebnego kontaktu fizycznego z dziećmi;
  - używanie odpowiedniego, szanującego języka w kontaktach z małoletnimi
6. Zasady szczegółowe podczas prowadzenia warsztatów plastycznych:
  - zapewnienie odpowiedniej przestrzeni i warunków bezpieczeństwa monitorowanie interakcji między uczestnikami;
  - reagowanie na wszelkie niepokojące zachowania;
  - dokumentowanie istotnych zdarzeń;
3. Rozpoznawanie sygnałów ostrzegawczych (Symptomy mogące wskazywać na wykorzystywanie seksualne i przemoc):
  - nagłe zmiany w zachowaniu dziecka;
  - wycofanie się z aktywności;

- niepokojące wypowiedzi lub rysunki;
- objawy fizyczne budzące niepokój;
- lęk przed określonymi osobami lub sytuacjami.

## **PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PODEJRZENIA ZAGROŻENIA**

1. Krzywdzenie dzieci może przybierać różne formy, a ich sprawcami mogą być zarówno osoby dorosłe będące członkami personelu pracodawcy, członkowie rodziny dziecka, jak i osoby trzecie.
2. Sprawcami krzywdzenia dziecka mogą być także inne dzieci, zarówno zatrudnione u pracodawcy lub odbywające u niego praktyki, jak też dzieci, z którymi małoletni ma kontakt poza zakładem pracy.
3. Krzywdzenie dziecka może przyjąć formę:
  - a) Popęśnienia przestępstwa na jego szkodę;
  - b) Przemocy domowej – sprawcami mogą być dorośli domownicy dziecka.
  - c) Dziecko jest pokrzywdzone przemocą także gdy jest świadkiem przemocy, a samo jej bezpośrednio nie doznaje;
  - d) Zaniedbania potrzeb życiowych dziecka – takich jak m.in. odpowiednie ubranie, wyżywienie bądź leczenie.
  - e) Sprawcami mogą być rodzice lub opiekunowie dziecka;
  - f) Innej formy krzywdzenia, takiej jak np. dyskryminacja lub prześladowanie.
4. Osobą odpowiedzialną za prowadzenie interwencji jest organizator warsztatów - Katarzyna Jurga, prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą Pracownia Twórcza Katarzyna Jurga, adres: ul. Więzienna 3/1, 64-100 Leszno, NIP: 6972299283, REGON: 389665034 e-mail: [pracownia@kjurga.com](mailto:pracownia@kjurga.com), telefon: 506 233 222. Organizator może wyznaczyć do tego zadania inną osobę, której dane/funkcja powinny wówczas zostać zamieszczone w treści standardów ochrony małoletnich.
5. W przypadku, gdy osobą krzywdzącą dziecko jest, wówczas interwencję prowadzi pracownik skierowany do pracy z dziećmi.
6. W przypadku zagrożenia życia i zdrowia dziecka należy niezwłocznie zawiadomić odpowiednie służby, dzwoniąc pod numer 112.
7. Każdy pracownik powinien niezwłocznie reagować na każdy przypadek krzywdzenia dzieci, niezależnie od tego kto jest sprawcą krzywdzenia. Reakcja powinna obejmować co najmniej poinformowanie pracownika skierowanego do pracy z dziećmi lub organizatora o zaobserwowanym problemie bądź na poinformowaniu odpowiednich służb.

## **KRZYWDZENIE ZE STRONY DOROSŁEGO**

1. W przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka należy sporządzić pisemne zawiadomienie i przesłać je do odpowiedniej jednostki Policji lub prokuratury. W zawiadomieniu należy zwięźle opisać przebieg zdarzenia, w tym osoby uczestniczące. Gdy jest wiadome, gdzie doszło do przestępstwa, wówczas należy przesłać zawiadomienie do jednostki właściwej dla miejsca popełnienia przestępstwa, gdy jednak nie mamy takiej wiedzy, zawiadomienie przesyła się do jednostki właściwej dla siedziby pracodawcy.
2. W przypadku ujawnienia przemocy domowej na szkodę dziecka lub zaniedbania potrzeb życiowych dziecka należy poinformować szkołę dziecka o potrzebie wszczęcia procedury Niebieskie Karty.
3. W przypadku gdy doszło do krzywdzenia dziecka niestanowiącego przestępstwa ze strony pracownika (np. naruszenia zasad bezpiecznych relacji mniejszej wagi) należy przeprowadzić rozmowę dyscyplinującą z pracownikiem i w razie braku poprawy rozwiązać umowę z pracownikiem za wypowiedzeniem. W przypadkach poważnych należy rozwiązać umowę z pracownikiem bez zachowania okresu wypowiedzenia. W przypadku istnienia stosownych procedur wyjaśniających przypadki dyskryminacji i mobbingu zastosowanie znajdują te procedury.

## **KRZYWDZENIE ZE STRONY RÓWIEŚNIKA**

1. W przypadku podejrzenia czynu karalnego na szkodę dziecka lub dokonanie innej formy krzywdzenia (np. prześladowanie w internecie) należy poinformować właściwy sąd rodzinny i nieletnich lub jednostkę Policji o potrzebie wszczęcia postępowania w sprawach nieletnich poprzez pisemne zawiadomienie.

2. W zawiadomieniu należy zwięźle opisać przebieg zdarzenia, w tym osoby uczestniczące.
3. Gdy jest wiadome, gdzie mieszka nieletni dokonujący krzywdzenia, wówczas należy przesłać zawiadomienie do jednostki właściwej dla jego lub jej miejsca zamieszkania, gdy jednak nie mamy takiej wiedzy (ponieważ krzywdzenie ma miejsce poza zakładem pracy), zawiadomienie przesyła się do jednostki Policji lub sądu właściwych dla siedziby pracodawcy.

### **WSPARCIE PO UJAWNIENIU KRZYWDZENIA**

1. Po ujawnieniu krzywdzenia dziecka organizuje się spotkanie z jego niekrzywdzącymi rodzicami lub opiekunami, którym przekazuje się informację o zdarzeniu i o potrzebie zasięgnięcia specjalistycznego wsparcia.
2. Dziecku i jego niekrzywdzącemu opiekunowi przekazuje się listę lokalnych organizacji i instytucji, do których można się zgłosić o pomoc, wraz z danymi teleadresowymi [np. lokalne organizacje pozarządowe, lokalne ośrodki pomocy społecznej].

### **REJESTR INTERWENCJI**

1. Organizator warsztatów prowadzi rejestr interwencji
2. Rejestr interwencji prowadzi się w formie pisemnej, wypełniając dla każdego przypadku kartę interwencji.
3. Jedną kartę interwencji wypełnia się dla jednego dziecka.

### **WYMAGANIA ORGANIZACYJNE**

1. Osoby pracujące z małoletnimi zobowiązane są do:
  - uczestniczenia w szkoleniach z zakresu ochrony małoletnich;
  - aktualizowania wiedzy na temat rozpoznawania zagrożeń;
  - znajomości procedur interwencyjnych.
2. Wymagania dokumentacyjne:
  - prowadzenie ewidencji wszystkich interwencji;
  - archiwizowanie dokumentacji zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych;
  - zapewnienie poufności informacji o małoletnich .
3. Współpraca z instytucjami
  - a) sądem opiekuńczym;
  - b) ośrodkiem pomocy społecznej;
  - c) organami ścigania;
  - d) placówkami medycznymi;
  - e) innymi instytucjami wspierającymi rodziny

### **POSTANOWIENIA KOŃCOWE**

1. Niniejsze standardy wchodzi w życie z dniem ich wprowadzenia i obowiązują wszystkie osoby objęte ich zakresem stosowania.
2. Standardy podlegają okresowej aktualizacji zgodnie ze zmianami w przepisach prawa oraz najlepszymi praktykami w zakresie ochrony małoletnich.

Oświadczam, że:

- Zapoznałem/am się z niniejszymi standardami ochrony małoletnich
- Zobowiązuję się do ich przestrzegania w pracy z małoletnimi
- Będę dokumentować wszystkie przypadki wymagające interwencji zgodnie z ustalonymi procedurami

Data: \_\_\_\_\_ Imię i nazwisko: \_\_\_\_\_  
Podpis: \_\_\_\_\_

**KARTA INTERWENCJI**

**DANE PODSTAWOWE**

Data zdarzenia: \_\_\_\_\_

Godzina: \_\_\_\_\_

Miejsce: \_\_\_\_\_

Osoba sporządzająca: \_\_\_\_\_

**OPIS SYTUACJI**

Małoletni (inicjały): \_\_\_\_\_

Wiek: \_\_\_\_\_

Opis zaobserwowanych objawów/zachowań:

---

---

---

---

---

---

---

---

**ŚWIADKOWIE**

1. \_\_\_\_\_

2. \_\_\_\_\_

3. \_\_\_\_\_

**PODJĘTE DZIAŁANIA**

- ☐ Zapewniono bezpieczeństwo dziecka
- ☐ Powiadomiono przełożonego
- ☐ Zawiadomiono sąd opiekuńczy
- ☐ Zawiadomiono organy ścigania
- ☐ Zawiadomiono ośrodek pomocy społecznej
- ☐ Inne: \_\_\_\_\_

**UWAGI DODATKOWE**

---

---

---

---

Podpis osoby sporządzającej: \_\_\_\_\_